

Nr 256.

Av herr **Westman**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående organisation av undersökningarna av svenska landsmål, ortnamn och folkminnen.*

I Kungl. Maj:ts proposition, nr 115, angående organisation av undersökningarna av svenska landsmål, ortnamn och folkminnen, s. 87, vitsordar departementschefen behovet av två av tillkallade sakkunniga föreslagna befattningar vid landsmålsarkivet i Uppsala, nämligen en landsmålsarkivarie och ett kontorsbiträde, men anser sig icke kunna förorda att dessa nu uppföras på stat.

De skäl för inrättande av nämnda befattningar, som sakkunniga anfört och som återfinnas i nämnda kungl. proposition, s. 66, hava synts undertecknad mycket tungt vägande. De av Kungl. Maj:t på indragningsstat föreslagna tre vetenskapliga arbetarna komma att på sin lott få hela ledningen av folkmålsinsamlingen i riket med undantag av Göteborgs och Bohus län, Halland, Skåne, Blekinge och Kronobergs län och dessutom säkerligen mycket arbete med folkminnesinsamlingen på nämnda stora forskningsfält, vilken i stor utsträckning måste förenas med själva landsmålsuppteckningarna. Man kan på grund av vunnen erfarenhet med fullkomlig visshet förutse, att deras tid och arbetskrafter bli mer än väl tagna i anspråk av själva den vetenskapliga planläggningen, ledningen och kontrollen av fältarbetena samt be arbetningen av deras resultat. Någon tid övrig få de icke till skötseln av den omfattande expeditionen och ordnandet och vården av de stora, dyrbara och ömtåliga samlingarna, som ständigt måste anlitas även för det pågående insamlingsarbetet och därför kräva den noggrannaste kontroll och oavlätligaste uppsikt, att intet må förfaras eller bringas i oordning.

Att överlåta detta arbete på nämnda vetenskapsmän är icke blott att använda överkvalificerad arbetskraft, det medför vad värre är en reduktion av ledarstaben med minst en tredjedel, ty expeditions- och arkivariebefattningen kräver minst en mans hela arbetstid. En föreställning om expeditionens omfattning får man av det faktum att besökens antal på landsmålsarkivet förlidet år var 3,600 och att en vidlyftig korrespondens måste skötas vid sidan av det direkta arkivarbetet. Någon motsvarighet i omfattning till denna expedition finnes ej vid de övriga insamlingscentralerna i landet. Den person, som skall sköta den arkivalisk-expeditionella delen av institutionens

verksamhet, kan icke göra detta utan en grundlig teoretisk och praktisk utbildning just för denna tjänst; platsen kan helt enkelt icke skötas av mer eller mindre tillfälligt förordnade, vilkas utbildning f. ö. skulle taga mycken tid från de ordinarie arbetarna.

Även ett fast skrivbiträde för de mångahanda underordnade sysslor, som äro förbundna med en stor expedition och stora samlingar av förevarande art, synes oundgängligen vara av nöden.

Utan tillgång till det nödvändigaste av expeditions- och arkivpersonal ned-sättes med en betydlig del effektiviteten av den organisation Kungl. Maj:ts föreslagit, och det brådskande arbete den har sig ålagt blir mer eller mindre fördröjt.

Med stöd av vad som anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av Kungl. Maj:ts förslag till organisation av undersökningarna av svenska landsmål, ortnamn och folkminnen att vid landsmålsarkivet i Uppsala på allmänna indragningsstaten beviljas medel till en landsmåls arkivarie i lönegraden B 20 (5,652 kr.) och ett kvinnligt biträde i lönegraden B 6 (2,484 kr.) eller sammanlagt kronor 8,136:—.

Stockholm den 8 mars 1929.

K. G. Westman.
